

בש"פ 8035/21 - פלונית נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8035/21

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

התובעת בתיק (אזורי י-ם) פלונית
:1261922/5

נגד

הנתבע בתיק (אזורי י-ם) פלוני
:1261922/5

הודעה על הטלת קנס
תגובת הנתבע מיום 13.12.2021
תגובת התובעת מיום 19.12.2021
עמדת היועץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום
20.12.2021
הודעת היועץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום
29.12.2021

בשם התובעת בתיק (אזורי י-ם) עו"ד גלעד בניאל
:1261922/5
בשם הנתבע בתיק (אזורי י-ם) עו"ד אברהם י. וייס
:1261922/5
בשם היועץ המשפטי לשיפוט הרבני: עו"ד רפי רכס

החלטה

עמוד 1

1. מזכירות בית הדין הרבני האזורי בירושלים (להלן: בית הדין) הביאה לידיעתי את החלטת בית הדין מיום 21.11.2021 שבמסגרתה הושת על הנתבע בהליך שבכותרת קנס שבועי מתמשך בגובה 800 ש"ח מכוח סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות), אשר יעמוד בתוקפו עד שייתן הסכמתו להתגרש מהתובעת.

2. כעולה מהחומר שהובא לעיוני, ביום 27.5.2020 הגישה התובעת בהליך תביעת גירושין נגד הנתבע וכרכה בה תביעות נוספות - בין היתר, בענייני מזונות ורכוש. ביום 6.7.2020 המליץ בית הדין לצדדים להתגרש, ולאחר שהנתבע סירב ליתן גט לתובעת נתן בית הדין ביום 10.5.2021 פסק דין שבו חייב את הנתבע במתן גט לתובעת. עוד נקבע בפסק הדין כי יתר התביעות שבין הצדדים יידונו לאחר מתן הגט. בנוסף, צוין כי אם הנתבע יסרב ליתקוט במועד הראשון שייקבע לכך, התובעת תוכל לפתוח בהליך בעניין הטלת צווי הגבלה לפי חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה-1995, וכי בית הדין ידון בתביעתה לחיוב הנתבע בתשלום "מזונות מעוכבת".

בדיון שהתקיים ביום 20.5.2021 עמד הנתבע בסירובו ליתן גט לתובעת. על רקע זה, ביום 9.6.2021 נעתר בית הדין לבקשת התובעת להטיל על הנתבע צווי הגבלה, וקבע כי עד אשר ייתן הנתבע לתובעת את גטה יוטלו עליו הגבלות שונות ובהן איסור יציאה מהארץ ואיסור החזקת רישיון נהיגה. בצד זאת חייב בית הדין את הנתבע בתשלום "מזונות מעוכבת" בסך 3,000 ש"ח בחודש ככל שיעמוד בסירובו עד יום 1.7.2021. להשלמת התמונה יצוין כי ביום 18.10.2021 נדחה ערעור שהגיש הנתבע על פסק הדין מיום 10.5.2021.

3. בדיון שהתקיים ביום 11.11.2021 ניסה בית הדין פעם נוספת להביא את הנתבע ליתן גט לתובעת. הנתבע סירבליתן גט בבית הדין, אך צוין כי הוא מוכן להסדיר את הגט בבד"ץ. בהמשך לכך, ביום 14.11.2021 החליט בית הדין להטיל על הנתבע קנס שבועי מתמשך בגובה 800 ש"ח, אשר יבוטל במועד הסדרת הגט. אולם, עוד באותו היום נתן בית הדין החלטה נוספת, במסגרתה החליט "להקפיא את ההחלטה הנ"ל [...] [ו] להמיר אותה בשלב זה בהתראה לקנסות". בית הדין צוין בהחלטתו כי אם הנתבע יסרב למתן הגט "ללא כל תנאי" במועד הבא שייקבע לסידור הגט, יתקיים דיון בעניין הטלת הקנס.

4. דיון כאמור התקיים ביום 21.11.2021, ובמהלכו עמד הנתבע על טענתו בדבר מתן גט בבד"ץ ולא בבית הדין. עוד צוין בא-כוחו של הנתבע כי מרשו מוכן ליתן גט אך מבקש לברר קודם לכן את התביעות הנוספות שמתנהלות בין הצדדים, ובהן הליכי הרכוש והסדרי השהות עם ילדיהם של הצדדים. בתום הדיון ניתנה ההחלטה נושא ההליך שלפני, שבה הטיל בית הדין על הנתבע קנס שבועי מתמשך בסך 800 ש"ח, אשר יבוטל במועד הסדרת הגט. בית הדין דחה את טענות הנתבע והפנה, בין היתר, לקביעה בפסק הדין מיום 10.5.2021 לפיה יתר התביעות שבין הצדדים יידונו לאחר הסדרת הגט. עוד קבע בית הדין כי הטענה בדבר הסדרת הגט בבד"ץ נועדה "להמשיך את עיגונה הממושך" של האשה, וכי בהינתן העובדה שביכולתו של הנתבע ליתן גט פעמיים - פעם אחת בבית הדין ופעם נוספת בבד"ץ - "לא מובן מה איכפת לבעל לעשות עוד גט, 'ללא סיבה' לשיטתו".

5. משהובאה לעיוני החלטת בית הדין מיום 21.11.2021 הוריתי לצדדים להליך, כמו גם ליועץ המשפטי לשיפוט הרבני (להלן: היועץ), להגיש את התייחסויותיהם לעניין הקנס שהושת על הנתבע. הנתבע סבור כי יש לבטל את הקנס משום שהוא אינו מתנגד למתן גט לתובעת, ובלבד שהסדרת הגט תיערך בבד"ץ "כמקובל בקהילתו", וזאת "ללא תנאים והתניות מצידו". נוכח האמור, לשיטתו הטלת הקנס "מתייתרת". התובעת, מצדה, סבורה כי ראוי להותיר את

הקנס שהוטל על כנו.

6. היועץ סבור אף הוא כי אין מקום להתערב בהחלטת בית הדין. היועץ מדגיש כי הקנס הוטל משום שהנתבע הפר את פסק דינו של בית הדין ואת החלטותיו למשך תקופה ארוכה; לאחר שניתנה לו הזדמנות להראות טעם מדוע לא יוטל הקנס; ולאחר שנמצא כי אין ממש בטעמיו לסירוב למתן גט. עוד מדגיש היועץ כי ההחלטה על הטלת הקנס ניתנה לאחר שבית הדין מיצה את השימוש בסנקציות קלות יותר.

7. לאחר שעיינתי בהחלטת בית הדין ובעמדות הצדדים והיועץ, לא מצאתי מקום לעשות שימוש בסמכותי לפי סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות ולבטל את הקנס או לשנותו לקולה. לפי סעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות, לבית הדין מוקנות הסמכויות הקבועות בסעיפים 6-7 לפקודת בזיון בית משפט כאשר הוא דן בעניין שבסמכות שיפוטו. כפי שכבר נפסק, סמכות זו נועדה להביא לכפיית ציות עתידית של צווי הערכאה השיפוטית שהופרו, ואין מדובר בענישה על הפרות שאירעו בעבר (בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 (5.12.2018)). עוד נפסק כי יש להטיל סנקציות אלה רק מקום שבו לא ניתן להביא לקיום הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות, ורק ככל שהטלת הסנקציה עשויה להביא לקיום הצו השיפוטי (בש"פ 1944/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (22.4.2021)).

8. מן ההתייחסויות שהובאו לעיוני עולה כי הנתבע סירב להעניק לתובעת את גטה חרף פסק דינו של בית הדין והחלטותיו הברורות בנושא. כבר נפסק כי על בית הדין ועל בתי המשפט להילחם בתופעת סרבנות הגט, אשר על הפגיעה הכרוכה בה אין צורך להכביר במילים (בש"פ 4266/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (31.5.2018)). כמפורט לעיל, בית הדין הורה על הטלת הקנס לאחר שנקט בסנקציות אחרות נגד הנתבע, ללא הועיל. בנסיבות אלו, מקובלת עליי טענת היועץ לפיה בית הדין מיצה את האפשרות לעשות שימוש בסנקציות פוגעניות פחות טרם שהטיל את הקנס על הנתבע. טענת הנתבע בדבר מוכנותו להסדרת הגט בבד"ץ נבחנה לגופה ונדחתה על ידי בית הדין (השוו לעניין זה: בש"פ 8004/21 פלוני נ' פלונית, פסקה 11 (8.12.2021)), וההליך שלפניי אינו האכסניה המתאימה להעלאת השגות על נימוקיו של בית הדין. משכך, אין בטענה זו של הנתבע כדי לשנות ממסקנתי.

9. לקראת חתימת החלטתי זו הובאה לעיוני הודעת היועץ מיום 29.12.2021, שממנה עולה כי ביום 23.12.2021 הסכים הנתבע לתת לתובעת גט. בהקשר זה אדגיש כי התכלית שעומדת בבסיס הטלת סנקציות לפי חוק כפיית ציות- קרי, הבאת הנתבע לציית לפסק דינו של בית הדין - הייתה רלוונטית במועד שבו ניתנה ההחלטה מיום 21.11.2021. משכך, העובדה שהנתבע ניאות בהמשך לתת לתובעת גט אינה מקימה כשלעצמה הצדקה לביטול הקנסות או להפחתתם, אלא היא אך ממחישה את תרומתהשל ההחלטה למימוש פסק דינו של בית הדין.

10. אשר על כן, החלטת בית הדין מיום 21.11.2021 תעמוד בעינה.

ניתנה היום, כ"ט בטבת התשפ"ב (2.1.2022).

ה נ ש י א ה

